

תקיפת קטין במשפחה - משמעותה והעונש בצידה

חובתה של החברה להגן על קטינים וחסרי ישע שאינם מסוגלים לדאוג לצרכיהם על כן, המחוקק הטיל סנקציות ועונשים חמורים שתכליתם למנוע ולמזער אלימות בידי האחראים להם. כיום קטין הוא בעל זכויות עצמאיות ואוטונומיות ועל מערכת המשפט למנוע פגיעה בהן. חובת האחראים על קטינים וחסרי הישע לדאוג לרווחתם, לשלומם ולביטחונם על כן נקבעו עונשי מאסר ממושכים למפרים זאת או גרוע מכך - לנוקטים באלימות הפוגעת בנפשם ובגופם. עו"ד אסף דוק מסביר אודות יסודות עבירת תקיפת קטין במשפחה ועל העונשים הקבועים בחוק לאחראי הפועל בכוחניות שלא כדין כלפיו.

מיהו אחראי על קטין או חסר ישע?

חוק העונשין מגדיר את האחראי על הקטין או חסר הישע כמי שעליו מוטלת האחריות לצרכי מחייתו, בריאותו ושלומו של הקטין. הורה של קטין או חסר ישע ייחשב כאחראי עליו או בן משפחה שמלאו לו שמונה עשרה שנים שאיננו חסר ישע והוא אחד מהבאים: בן זוגו של הורו, סבו, סבתו, צאצאו, אחיו או אחותו, גיס או גיסתו, דודו או דודתו, בן זוגו של אומן, הורהו של אומן, צאצאו של אומן, אחיו או אחות של אומן ובן זוגו של כל אחד מאלה. אחראי על קטין או חסר ישע מוגדר גם כמי שהקטין או חסר הישע מתגורר עמו או נמצא עמו דרך קבע, בתנאי שמלאו לו שמונה-עשרה שנים ומתקיימים ביניהם יחסי תלות או מרות.

העונש הקבוע בחוק בגין תקיפת קטין

עבירת תקיפת קטין או חסר ישע מופיעה תחת סימן ו'1 המתייחס לפגיעה בקטינים ובחסרי ישע. העונש הקבוע בחוק בגין תקיפת קטין או חסר ישע הגורמת לחבלה של ממש הוא **חמש שנות מאסר**. במידה והתוקף הוא אחראי על הקטין או חסר הישע משך המאסר מזנק **לשבע שנים**. כאשר החבלה שנגרמה היא חמורה דינו של התוקף הוא **שבע שנות מאסר** ואם מדובר באחראי על הקטין או חסר הישע העונש המרבי הוא **תשע שנות מאסר**.

לפי סעיף 368ג, העונש המרבי למבצע בקטין או בחסר ישע מעשה התעללות גופנית, נפשית או מינית הוא **שבע שנות מאסר**. העונש מזנק **לתשע שנות מאסר** במידה והמבצע הוא אחראי על הקטין או חסר הישע.

חובת הדיווח אם קיים חשד לתקיפת קטין

במידה ולאדם קיים יסוד סביר כי נעברה עבירה בקטין או בחסר ישע בידי האחראי עליו, חובתו לדווח על כך, מוקדם ככל האפשר, למשטרה או לעובד סוציאלי. עונש המאסר המרבי למפר הוראה זו הוא **שלושה חודשים**. איש מקצוע העובד מתוקף תפקידו עם הקטין, כגון: עובד חינוך, פסיכולוג, קרימינולוג, עובד סוציאלי, רופא ואחות, עובד שירותי רווחה או עוסק במקצוע פרה-רפואי כמו גם מנהל או איש צוות במוסד או מעון בו שוהים קטינים או חסרי ישע, חובתו לדווח לרשויות במידה וקיים חשד שמבוצעת עבירה בקטין בידי האחראי עליו. המפרים זאת דינם **שישה חודשי מאסר**. כמו כן, אחראי על קטין או חסר ישע החושד כי אחראי אחר על הקטין או חסר הישע מבצע בו עבירה, מוטלת עליו האחריות לדווח לאנשי החוק על כך בהקדם האפשרי. עונש המאסר המרבי הקבוע בחוק לאחראי המפר זאת הוא **שישה חודשי מאסר**.

שלב החקירה במשטרה בגין תקיפת קטין

הן המשטרה והן הפרקליטות מתייחסים בחומרה לעבירות תקיפת קטין בידי האחראי להם. במידה ועולה חשד ולו הקטן ביותר כי מתבצע אלימות כוחנית ומבזה כלפי הקטין, האירוע מטופל בצורה ראויה. כתב אישום נגד אחראי המבצע עבירת תקיפה יוגש במידה וישנה תשתית ראייתית מוצקה. רמת הענישה הננקטת בעבירות אלו עשויה להגיע לידי תקופת מאסר ממושכת. על כן, טרם החקירה במשטרה בגין עבירה זו מומלץ לגשת לייעוץ ולהכוונה משפטית מקצועית. עורך דין פלילי המומחה בעבירות אלימות במשפחה יכין את הנחקר לחקירה הצפויה תוך הצגת גרסתו באופן המיטבי ביותר. נחקרים נעדרי עבר פלילי המתייצבים לחקירת המשטרה בפעם הראשונה, עשויים לחוות תחושות מועקה וסטריס. באמצעות הכוונה מקצועית ראויה, החששות יתפוגגו ותתגבש וודאות רבה יותר הנוגעת למהלך החקירה הצפויה לבוא.

חוקרי ילדים - מי המוכשרים לכך ומה תפקידם?

המחוקק ראה לנכון להגן על אוכלוסיית הקטינים שהותקפו במשפחתם ועברו לא פעם מסכת התעללות נפשית, גופנית ומינית. על כן, בכדי לשרת את הצורך הנכסף בהגנתו של הקטין החקירה מבוצעת בידי חוקרי ילדים שעברו התמחות והסמכה בראיון ילדים במסגרת ההליך הפלילי. לרוב חוקרי הילדים הם עובדים סוציאליים העובדים במשרד הרווחה והם אינם אנשי משטרה. על פי החוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) שנחקק בשנת תשט"ו-1955, על חוקרי הילדים לחקור קטינים עד גיל ארבע-עשרה שנפגעו או היו עדים לעברות אלימות חמורה, התעללות או הזנחה בידי האחראים להם.

לעיתים החוקרים אוסרים על הילד להעיד בבית המשפט במידה והדבר לטענתם, ייפגע בו מבחינה נפשית. על כן, העדות המוקלטת והמצולמת שנגבית על ידי חוקרי הילדים משמשת להליכי המשפט הפליליים. חוקרי הילדים מנעים מלעמת את הקטין עם שקרים ולרוב אינם שואלים שאלות מהותיות וחשובות או אינם מעמתים אותו עם סתירות שנתגלו בחקירותיו הקודמות. על כן, ניכר כי גרסאות או ראיות אחרות אינן נבחנות לעומק בניסיון לבדוק את מהימנותן.

הצורך בסיוע משפטי בעבירות תקיפת קטינים

במידה ונעצרת או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירת תקיפת קטין במשפחה, כדאי להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי המתמחה בעבירות אלימות במשפחה שילווח אותך לאורך ההליך נגדך ויפעל באופן עיקש למען חפותך. כפי שצוין בפסקה הקודמת, לעיתים חוקרי ילדים אינם מעמתים את הקטין עם שאלות מהותיות או עם גרסאותיו הסותרות. על כן, עולה החשיבות בסיוע של עורך-דין פלילי במהלך ההליך המשפטי שיחתור להצגת האמת.

עוד חשוב לדעת כי עדות של קטין מתחת לגיל ארבע-עשרה שלא נמסרת בבית המשפט אלא בעדות מצולמת, מוקלטת וכתובה, מהווה ראיה בעייתית ולכן, לצורך הרשעה, נדרש על פי החוק ראיה נוספת המוגדרת במשפט הפלילי כראיית סיוע. ראיה זו יכולה להיות הימנעות של הנאשם להעיד במשפט או לקחת חלק בהליך החקירה. כמו כן, הודאה של הנאשם בעבירה המיוחסת לו, שקר מהותי של הנאשם או עדות של קטין נוסף שנגבתה על ידי חוקר הילדים, במידה ומדובר בתקיפה של שני ילדים או יותר בידי אותו אחראי - מהווים ראיות סיוע. ראיה זו עשויה לקשור את החשוד לביצוע העבירה ובכך להוביל להרשעתו, על כן ישנה חשיבות בסיוע משפטי בהליך זה. יש לציין כי במידה וראיה מסוג סיוע איננה קיימת, סביר כי כתב האישום כנגד האחראי לא יוגש מלכתחילה.

הזכות לשימוע פלילי בעבירות תקיפת קטינים

בחוק סדר הדין הפלילי נקבע סעיף 60א כי טרם הגשת כתב אישום, לאדם החשוד בעבירה מסוג פשע יש זכות שימוע פלילי שמטרתה לשכנע את הפרקליטות באמצעות הצגת טענותיו מדוע לא להגיש נגדו כתב אישום. היסוד העומד מאחורי כך הוא הזכות

לפעול בהגינות כלפי חשוד בכך שיסביר את טענותיו ודעותיו בהליך נגדו. מסכת השכנועים צריכה להתבצע בתוך שלושים ימים מקבלת המכתב המיידע אותו בזכות זו, המתירה בין היתר, את האפשרות לצלם את חומר הראיות. במידה והראיות הן חזקות ואינן לוקות בחוסר מהימנות בשל בעיות נפשיות של הקטין או בשל גרסאות סותרות בעדותו, מומלץ לנצל זאת ולנסות להגיע להסכם עם הפרקליטות שהחשוד ישלח לתסקיר שירות המבחן לשאלת הרשעתו, וזאת במידה והתסקיר שהוגש בעניין הנאשם חיובי. בשלב זה חשוב להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי המומחה בעבירות תקיפת קטין במשפחה אשר יעניק סיוע משפטי מקצועי תוך הכוונה נכונה בהליך החקירה. עורך דין פלילי מקצועי יציג את גרסתכם באופן מיטבי וימזער את הסיכויים שהתיק נגדכם יתגבש לכדי כתב אישום.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין תקיפת קטין במשפחה?

אתה זקוק לעורך דין המתמחה בעבירות תקיפת קטינים במשפחה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרית ובין אם זה בכותלי בית המשפט. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות של תקיפת קטין או חסר ישע או התעללות והזנחה של קטין או חסר ישע מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירות של פגיעה בקטינים או בחסרי ישע פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאב פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.